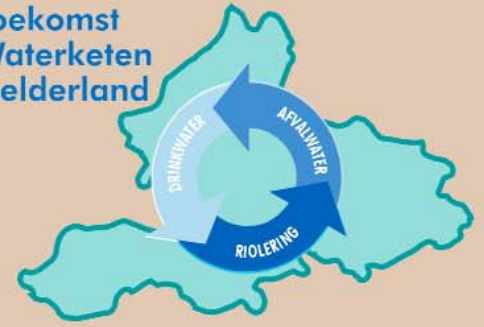

Toekomst
Waterketen
Gelderland

Samen aan de slag

Toekomst
Waterketen
Gelderland

Samen naar beter

Vijftien gemeenten, alle Gelderse waterschappen, het waterbedrijf Vitens en de provincie Gelderland zijn een onderzoek gestart naar de vraag of er in het proces van bereiding en levering van drinkwater en de inzameling, het transport en de zuivering van afvalwater (kortweg: de waterketen) aanknopingspunten zijn te vinden voor meer samenwerking.

Zij doen dit niet zo maar. De burger verwacht (eist) van de overheid dat zij publieke belangen op een goede, kostenefficiënte en klantvriendelijke wijze dient.

Water is een publiek belang bij uitstek. Daarom hebben de hierboven genoemde partijen de handen ineen geslagen. Zij hebben onderzocht of zij door meer samen te werken de Gelderse burger en Gelderse bedrijven nog beter van dienst kunnen zijn. En dat kan!

Als eerste stap hebben de partijen de mogelijke voordelen van samenwerking in de waterketen objectief en feitelijk in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat er inderdaad winst te behalen is. Het gaat om winst op drie terreinen: lastenbesparing, dienstverlening aan de burger en duurzaamheid van de leefomgeving. Nu is het tijd voor het nemen van vervolgstappen.

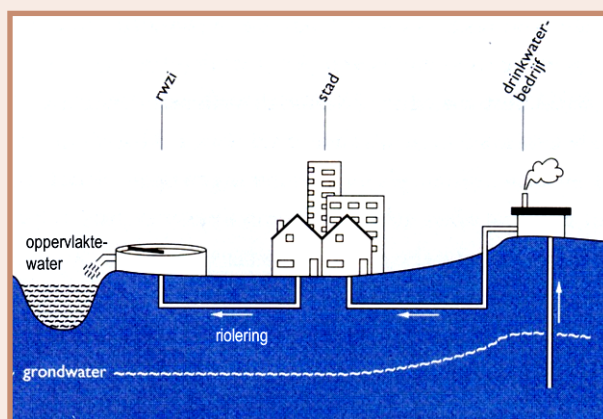
Deze brochure informeert u kort over het onderzoek en de voorgenomen vervolgstappen. Nu is het moment gekomen waarop u kunt aanhaken.

De waterketen

De waterketen is simpel gezegd het proces dat water doorloopt, vanaf het moment van de winning van de grondstof voor drinkwater tot het moment dat afvalwater na zuivering op open water wordt geloosd. Onder de waterketen vallen:

- ◆ de drinkwatervoorziening: winning van de basis voor drinkwater uit grondwater of oppervlaktewater, de zuivering van dit water tot drinkwater en de distributie naar de huishoudens;
- ◆ de riolering: de inzameling van afvalwater en het transport hiervan naar zuiveringsinstallaties;
- ◆ de afvalwaterzuivering.

Onder het watersysteem verstaan we het natuurlijke systeem van grond- en oppervlaktewater.

Samenstelling Stuurgroep "Toekomst Waterketen Gelderland"

H.W.C.G. Keerweer
T.J. Bouwers / J.A. Gerritsen
W.A. Burgering (voorzitter)
D.H.A. van Hemmen / J.G. de Groot
E. Tuijnman / J.P.M. Alberse
P. van 't Hoog
J.M.W. Matser-Wegdam
A.J. van Oosten
H. van Brink
G.N. Kok / Th.W.M. Salet
K. van de Langemheen
G. Verwolf
J.C. van Winkelen
A.P. Salverda (secretaris)

Gedeputeerde water Provincie Gelderland
Burgemeester gemeente Aalten / Zutphen
Burgemeester gemeente Barneveld
Burgemeester gemeente Nunspeet / Harderwijk
Burgemeester gemeente Overbetuwe / Lingewaal
Wethouder gemeente Ede
Wethouder gemeente Tiel
Wethouder gemeente Zutphen
Dijkgraaf waterschap Rijn en IJssel
Dijkgraaf/Heemraad waterschap Rivierenland
Dijkgraaf waterschap Vallei en Eem
Dijkgraaf waterschap Veluwe
Voorzitter raad van bestuur Vitens

Meerwaarde voor de burger

Intensievere samenwerking tussen de waterpartijen in Gelderland leidt tot besparingen en een hogere kwaliteit van de dienstverlening aan de burger. Dit is de conclusie van het recent uitgevoerde onderzoek 'Toekomst Waterketen Gelderland' naar de mogelijke voordelen van samenwerking.

De bestuurders van de betrokken organisaties, verenigd in de Stuurgroep Toekomst Waterketen Gelderland, hebben daarom besloten werk te maken van de meest veelbelovende terreinen waarop volgens het onderzoek winst kan worden geboekt. Deze terreinen zijn:

- ◆ het realiseren van één waterketenfactuur (vanaf 2006);
- ◆ het realiseren van één ingang voor burger en bedrijfsleven voor de dienstverlening in de gehele waterketen (vanaf 2006);
- ◆ lastenbesparing door te besparen op investeringen. Verwacht wordt dat samenwerking een extra besparing kan opleveren van 16 miljoen euro op investeringen in de afvalwaterketen (in de periode 2005-2009);
- ◆ het opstellen van een gezamenlijke visie op de organisatie van beheer en onderhoud in de waterketen (eind 2004 gereed).

Bovenstaande ambities zijn vertaald in "taakstellende" opdrachten. De verantwoordelijke bestuurders werken de opdrachten uit in concrete "implementatieplannen". In deze plannen geven zij aan hoe de gestelde ambities kunnen worden gerealiseerd en georganiseerd.

De gemeenten, de waterschappen en het waterbedrijf zijn elk eindverantwoordelijk voor één van de onderwerpen, maar natuurlijk committeren alle partijen zich aan het realiseren van de ambities: het gaat immers om samenwerking.

Eind 2004 zijn de implementatieplannen klaar. De plannen beschrijven:

- ◆ hoe de doelen worden gerealiseerd en hoe de samenwerking wordt georganiseerd;
- ◆ welke investeringen moeten worden gedaan, welke besparingen ze opleveren en wat de burger daar concreet van merkt;
- ◆ hoe de voortgang en de resultaten worden gemonitord en;
- ◆ hoe wordt gehandeld bij afwijkingen.

De wettelijke zorgplicht en de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de individuele partijen blijven intact.

foto: Rob Elfring / Efoto.nl

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

"Door intensieve samenwerking kan de (water)lastenontwikkeling worden beheerst en de dienstverlening verbeterd worden. De stuurgroep heeft de ambitie deze voordelen voor de Gelderse burger te verwezenlijken. Daar speelt zeker het ideële element mee om zorgvuldig om te gaan met water als schaars product."

De heer Burgering, voorzitter van de Stuurgroep

AMBITIES IN GELDERLAND

Eén waterketenfactuur en één ingang voor de dienstverlening

De Gelderse burger ontvangt in de toekomst één factuur voor alle diensten van de waterketen. Tevens kan hij voor al die diensten terecht bij één loket. Samenwerking op dit vlak leidt tot evidente voordelen op het gebied van de dienstverlening door heldere en eenduidige communicatie. Hierbij zijn ook voordelen te verwachten op het gebied van duurzaamheid, door een grotere betrokkenheid van burgers bij de waterketen. In lijn met het Rijksbeleid voor de waterketen, wordt zo in het kader van 'Toekomst Waterketen Gelderland' invulling gegeven aan lastenbesparing en transparantie voor de burger.

Besparingen op investeringen en verduurzaming afvalwatersysteem

Door het afvalwatersysteem (de riolering en de afvalwaterzuivering) te optimaliseren kan een aanzienlijk bedrag worden bespaard. Het gaat hierbij om noodzakelijke investeringen om waterkwaliteitsdoelen te halen (basis-inspanning) en vervangingsinvesteringen in zuiveringsinstallaties. Zo kan bijvoorbeeld een geplande investering in een bergbezinkbassin worden vermeden of beperkt, wanneer het waterschap op de zuiveringslocatie een aantal maatregelen neemt. Of vice versa als de gemeente aanpassingen doet in de inzameling en/of het transport van rioolwater.

Enerzijds kunnen de besparingen resulteren in lastenverlichting voor de burger. Anderzijds zullen de waterschappen en de gemeenten zich inzetten om een aanzienlijk deel van het regenwater niet af te voeren via de riolering, zodat de riolering minder gevoelig is voor de gevolgen van klimaatverandering en intensievere regenval.

De Gelderse aanpak

Provinciale Staten hebben in het Gelderse Statenakkoord 2003-2007 opgenomen dat zij binnen deze statenperiode helderheid willen over de bereidheid tot intensievere samenwerking tussen gemeenten, waterschappen, waterbedrijf en provincie op het gebied van de waterketen.

Het college van Gedeputeerde Staten heeft deze opdracht van Provinciale Staten als volgt uitgewerkt in het collegewerkplan: "Eind 2004 hebben wij helderheid over de bereidheid tot samenwerken in de keten. De burger zal op termijn een kostenreductie en grotere klantvriendelijkheid ervaren en er ontstaan meer duurzame oplossingen. Als provincie hebben wij een regierol en zorgen wij voor een eenduidig besluit van 71 gemeenten, 4 waterschappen, Vitens en de provincie."

Dialogoog in Gelderland: 3 momenten

Wij vragen uw mening over de ingezette koers

De komende maanden wil de Stuurgroep Toekomst Waterketen Gelderland haar ambities toelichten. Hiertoe zullen de leden van de Stuurgroep presentaties verzorgen bij de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de besturen van de waterschappen, de aandeelhouders van het waterbedrijf Vitens en de Provinciale Staten van Gelderland. Iedereen is uitgenodigd om mee te denken over de uitwerking van de plannen om de voordelen daadwerkelijk te realiseren. Het is voor de Stuurgroep de start om verder met u samen te werken.

U wordt uitgenodigd bij te dragen aan de uitwerking

In de periode april tot en met december 2004 wordt de samenwerking nader uitgewerkt in implementatieplannen. Bij het opstellen hiervan krijgen alle partijen, ook de gemeenten, een rol. De partijen bepalen hiermee zelf hoe de voordelen van samenwerken in de waterketen gerealiseerd worden. Iedereen kan een rol hebben bij de planvorming. De samenwerking in de waterketen krijgt hiermee al verder vorm!

Deelname in de samenwerking

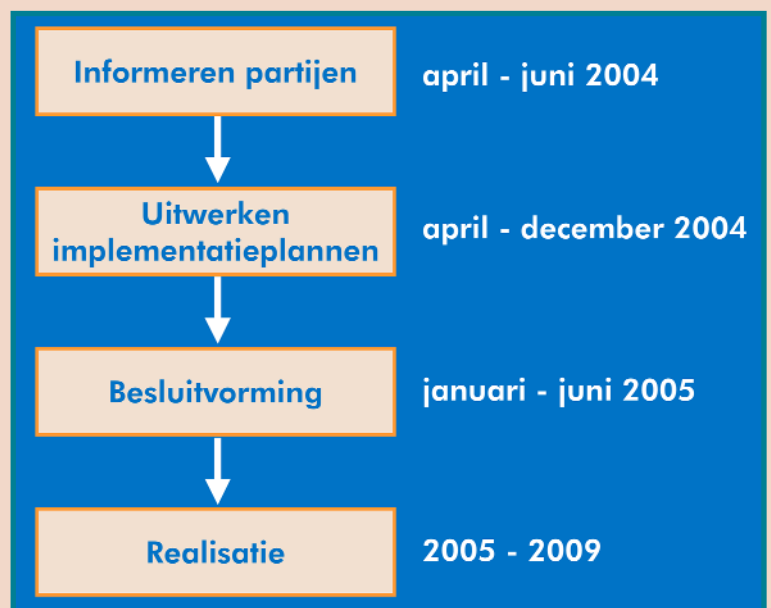
In januari 2005 leggen wij u de resultaten van de implementatieplannen voor, met de concrete vraag of u wilt deelnemen aan de samenwerking. Want pas als iedereen meedoet, zullen alle Gelderse burgers profiteren van de besparingen en de verbetering van de dienstverlening.

Als we gezamenlijk de schouders eronder zetten, hebben we vanaf 2006 in heel Gelderland één waterketenfactuur en één ingang voor dienstverlening.

In 2005 ligt er een gezamenlijke visie op de organisatie van beheer en onderhoud.

In de periode 2005-2009 realiseren we bovendien aanzienlijke besparingen op investeringen.

Een mooi perspectief!

4 stappen om de ambities te realiseren

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met een van de leden van de Stuurgroep Toekomst Waterketen Gelderland of de secretaris (Peter Salverda, 055 - 844 30 27).

WIJ ZIJN BENIEUWD NAAR UW IDEEËN!

In de pas met het rijksbeleid

Het Rijk stimuleert samenwerking in de waterketen. Het initiatief 'Toekomst Waterketen Gelderland' geeft hier invulling aan. Het voorstel voor het vervolg sluit nauw aan bij de speerpunten van het beleid op nationaal niveau.

Beheersing van lastenontwikkeling, een betere kwaliteit van de dienstverlening en verantwoording afleggen (transparantie bieden) zijn thema's die bij de politiek in de belangstelling staan. Recent is het kabinetsstandpunt over de financiering van het waterbeheer aan de Tweede Kamer gestuurd. Het kabinet spreekt zich ten aanzien van de waterketen uit voor:

- ◆ de invoering van één waterketenfactuur op basis van het drinkwatergebruik ter vervanging van het rioolrecht, de drinkwaterrekening en de afvalwaterzuiveringsheffing;
- ◆ het vergroten van de doelmatigheid van de waterketen door een bedrijfsmatige aansturing;
- ◆ het afkoppelen van regenwater van het riool om de effecten van klimaatverandering op te vangen.

Gelderland is al ver gevorderd met lokale afspraken over optimalisatie van de afvalwaterketen en de invoering van één waterketenfactuur. Met deze plannen kiest Gelderland voor de uitbouw van haar voortrekkersrol en kan ze de opgedane ervaring inbrengen voor de nadere uitwerking van het rijksbeleid. De Gelderse burger profiteert daarmee als eerste van de voordelen.

Colofon

Dit is een uitgave van het initiatief Toekomst Waterketen Gelderland, april 2004

Tekst: Janine Leeuwis-Tolboom (DHV)

Eindredactie: Communicatiebureau Hendriks Van der Spek

Vormgeving: Grafische Vormgeving en Tekstbewerking (DHV)